

TAMPEREEN YLIOPISTO
TAMPEREEN ALUEEN IHMISTIETEIDEN
EETTINEN TOIMIKUNTA

Lausunto 24/2017 lausuntopyynnöstä 12/2017: “Mundane practices of peace” –osahanke (rauhan- ja konfliktintutkimus, tohtoriopiskelija Tiina Vaittinen, yhteiskuntatieteiden tiedekunta)

Toimikunnan lausunto: Toimikunta on käsitellyt lausuntopyynnön. Toimikunta toteaa, että lausuntopyynnössä on eettisiä seikkoja arvioitu ja selvitetty hyvin. Toimikunta pyytää kuitenkin ottamaan huomioon seuraavat seikat:

- Lausuntopyyntö tehdään Tampereen alueen ihmistieteiden eettiselle toimikunnalle (ei Tampereen yliopiston...)
- Tiedotteiden alussa tulisi olla maininta siitä, että pyydetään suostumusta osallistua tutkimukseen.
- Toimikunta pyytää selonteon siitä, miten menetellään, jos tutkija itse hoitotyöhön osallistuessaan joutuu ristiriitatilanteeseen.
- Kaikki hoitotyöhön osallistuvat eivät välttämättä osallistu tutkimukseen. Onko tällä seikalla merkitystä tutkimuksen kokonaiskuvan kannalta?
- Tiedotteiden selkokieliisyyteen tulisi vielä kiinnittää huomiota. Tiedotteissa on joitakin vaikeasti avautuvia määrittelyjä, kuten ”kärpäsenä katossa”, ”hoiva”, ”äärimmäiset tilanteet” yms., joita tulisi avata selkeämmiksi tutkimuskohde huomioon ottaen. Käsite ”konflikti” voi olla myös hieman vaikeasti avautuva. Olisiko parempi esimerkiksi ongelmien ratkaiseminen tai ristiriita?
- Kaikille vanhuksille tulisi asianosaisina lähettää tiedote, jossa on huomioitu selkokieliisyys.
- Lisäksi tiedotteessa ja aineistonhallintasuunnitelmassa tulisi olla selkeämpi muotoilu tunnistetiedollisten ja ilman tunnistetietoja talletettavien haastattelujen käsittelystä ja siitä, miten aineistoa käsitellään tutkijoiden kesken. Keskustelevatko tutkijat esimerkiksi sitten aineistosta, kun aineisto on litteroitu ja anonymisoitu?

- Toimikunta pyytää selonteon siitä, miten käsin pidettäviä kenttäpäiväkirjoja säilytetään yms.
- Lausuntopyyntöissä todetaan, että tutkija määrittelee sen, että mille tahoille Tietoarkisto saa luovuttaa tutkimusaineistoa?
- Tutkimuksen tekijänoikeuksia pyydetään vielä arvioimaan. Onko aineisto sen tyyppistä, että tutkimukseen osallistuvilla voisi olla esim. tekijänoikeus?
- Tutkimuksessa käsitellään tunnisteellisia henkilötietoja, joten tieteellisen tutkimuksen rekisteriseloste tulisi täyttää.

Selonteko edellä mainituista pyydetään lähettämään toimikunnan sihteerille Heikki Eilolle (heikki.eilo@uta.fi) toimikunnan puheenjohtajan, esittelijän ja sihteerin tarkistusta varten.

Tampere 24.5.2017

Puheenjohtaja

Merk.
Kirsti Uusi-Rasi

Sihteer

Heikki Eilo